

Informatienota voor de raad

Datum 6 september 2022

Onderwerp	vervolg verkenning stadsbouwmeester
Versienummer	V .

Portefeuillehouder Gerdien Rots

Informant J. van der Zwan
Afdeling Ruimtelijke Planvorming
Telefoon 06 46000812
Email J.van.der.Zwan@zwolle.nl
Bijlagen 1. Uitkomsten verkenning stadsbouwmeester/team Zwolle juni 2021
2. Raadsbesluit 13 september 2021
3. Advies Stadsbouwmeester Zwolle mei 2022

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

1. de nadere uitwerking van het advies over de rolneming van de Stadsbouwmeester en inbedding in de organisatie
2. de kosten van de structurele invulling van de rol van de Stadsbouwmeester (ad € 300.000 per jaar) zullen worden betrokken bij de komende begrotingsbehandeling

Datum 6 september 2022

[Toelichting op het voorstel](#)

Inleiding

Eind 2020 heeft uw raad aan ons gevraagd te onderzoeken of een stadsbouwmeester kan bijdragen aan:

- het borgen van de samenhang van de ruimtelijke kwaliteit in de strategische opgave waar Zwolle de komende jaren voor staat en
- een goede dialoog hierover met de stad en de deskundigen

In het eerste halfjaar 2021 is een verkenning uitgevoerd. Gesprekken hebben plaatsgevonden met raadsfracties, externe partijen en medewerkers van Zwolle. Uit deze verkenning is naar voren gekomen dat Zwolle baat heeft bij een stadsbouwmeester, die de focus legt op de integrale afweging en de vertaling van ambitieniveau naar uitvoering.

In de vergadering van 13 september 2021 zijn de uitkomsten van de verkenning in uw raad behandeld en is besloten dat een stadsbouwmeester aangesteld wordt. Afgelopen maanden zijn in verschillende gesprekken, werksessies met raadsleden, externe partijen en medewerkers van Zwolle is verder ingegaan op de rol van integrator, inspirator, de taakafbakening en de inbedding van de stadsbouwmeester in de organisatie. De uitkomsten van deze gesprekken hebben geleid tot bijgevoegd advies Stadsbouwmeester Zwolle.

Kernboodschap

Verkenning stadsbouwmeester in 2021

In het rapport van juni 2021 is aangegeven dat op een aantal onderdelen nadere uitwerkingen gewenst zijn om meer grip te krijgen op het profiel van de stadsbouwmeester, de afbakening van de taken en de inbedding in de organisatie. Deze uitwerkingen betreffen onder andere:

- de rol van integrator/inspirator,
- bij welke beleidsvraagstukken, ontwikkelingen en projecten is het inzetten van deze rol van belang,
- de rol- en taakafbakening tussen de inspirator/integrator en de welstands- /monumenten-commissie,
- de inbedding in de organisatie.

Nadere uitwerking in de periode november 2021- maart 2022

Tijdens werksessies met raadsleden, externe partijen en medewerkers van Zwolle zijn bovenstaande onderwerpen met elkaar besproken. Er zijn verschillende wensen naar boven gekomen wat de stadsbouwmeester voor Zwolle kan betekenen. In de gesprekken werd duidelijk dat binnen de organisatie regie gemist wordt op stadsbrede vraagstukken en de samenhang tussen de verschillende gebieden en projecten. De stadsbouwmeester kan hierin een aanjagende en inspirerende rol vervullen. Binnen de politiek en de externe stakeholders wordt het gesprek met de stad over de stedelijke ontwikkeling gemist. Een brug slaan tussen wat speelt en leeft in de samenleving en de urgente opgaves kan helpen tot meer begrip en bewustwording. Alle gesprekspartners geven aan dat het werk van de stadsbouwmeester niet vrijblijvend mag zijn.

Geconcludeerd kan worden dat Zwolle het meest heeft aan een stadsbouwmeester die van en voor Zwolle is, die let op de integrale samenhang en de ruimtelijke context en oog heeft voor de schoonheid van de Zwolle. Weet wat er speelt en vooral verbinder is vanuit de inhoud. Zichtbaar waar nodig en ondersteunend waar kan zodat anderen hun eigen rol goed kunnen vervullen. Dat kan gelden voor de politiek, de stakeholders uit de stad en de ambtelijke organisatie.

Datum 6 september 2022

Aan de slag met toekomstgerichte stadsbrede thema's

In het advies van mei 2022 van Hilde Blank van BVR adviseurs wordt nader ingegaan op de rollen van de stadsbouwmeester van:

- inspirator/integrator,
- moderator/sparringpartner,
- visiting critic bij lopende planprocessen en
- ambassadeur voor de stad

Daarbij worden ook de te leveren resultaten bij elke rol benoemd.

Met name zal de stadsbouwmeester een actieve bijdrage leveren aan toekomstgerichte stadsbrede thema's waar mensen vanuit de organisatie en de stad aan meewerken. Op dit moment zijn de meest voor de hand liggende thema's om mee aan de slag te gaan:

'strijd om de ruimte' en de 'eigenheid van Zwolle'.

Tijdens de kwartiersmakersfase begin medio 2022, begin 2023, waarin de stadsbouwmeester kennis maakt met de stad, kan er een ander thema opkomen, die als urgenter wordt gezien of waar mensen zich zorgen over maken.

De 'strijd om de ruimte' gaat over de schaa sprong waar Zwolle voor staat. De gevolgen van de woningbouwopgave voor de bijbehorende voorzieningen, werkgelegenheid, mobiliteit, duurzame energie en nabijheid van groen en water, zorgen voor een grote impact op de ruimte. Naast deze bovengrondse ruimte vraag speelt ook de ondergrondse infrastructuur die meer ruimte nodig heeft om de groei van Zwolle mogelijk te maken en beheersbaar te houden maken. De ruimtevragers maken het noodzakelijk om tot een integrale aanpak over te gaan, het samen doordenken van de prioriteiten en oplossingen die passen bij het karakter van Zwolle.

De 'eigenheid van de stad' is ook een thema die een rol speelt bij de schaa sprong van Zwolle. Waar en hoe gaat er gebouwd worden, welke maat en schaal van de gebouwen en gebouwenensembles moeten worden aangehouden en wat betekent dit voor de openbare ruimte, de ruimtelijke-, water- en groenstructuren in de stad. Door het gesprek aan te gaan over de eigenheid van Zwolle kan draagvlak gecreëerd worden voor de stad in verandering, de liefde voor de stad vergroten en de aantrekkelijkheid versterken. Vanuit dit thema kan worden gekeken hoe lopende projecten en initiatieven daar een bijdrage aan kunnen leveren.

Taakafbakening welstands/monumentencommissie

Op bouwplanniveau heeft de stadsbouwmeester geen directe werkrelatie met de welstands-/monumentencommissie. Wel zal er informeel overleg zijn tussen beide partijen over majeure opgaven, zodat de commissie hun taak goed kan blijven uitvoeren.

Inbedding organisatie

Om als stadsbouwmeester goed te kunnen functioneren is het van belang een rol te hebben op de plek waar de opgaves worden geformuleerd en uitgezet en waar de prioriteiten worden gesteld. De stadsbouwmeester heeft dan ook een directe relatie met de directeur van het Fysieke domein en de manager Ruimtelijke Planvorming.

Consequenties

Het aanstellen van een stadsbouwmeester vraagt expliciete aandacht met betrekking tot de werkwijze binnen de ambtelijke organisatie. In samenspraak met de wethouder en de directeur van het Fysieke

Datum 6 september 2022

domein worden werkafspraken gemaakt over het werkveld, de inzet van en het op te leveren resultaat door de stadsbouwmeester. Hiermee is de focus van de stadsbouwmeester geborgd.

In ieder geval heeft de stadsbouwmeester geen dubbelrol met functies die al aanwezig zijn binnen de organisatie, zoals een projectleider en stedenbouwkundige

Financiën

In de *Verkenning stadsbouwmeester van juni 2021* is ingegaan op de kosten die samenhangen met de inzet van de Stadsbouwmeester. Rekening zal moeten worden gehouden met een bedrag van € 300.000 per jaar. Dit bedrag omvat naast de kosten van een stadsbouwmeester voor 3 dagen in de week ook de interne kosten, ondersteuning en werkbudget. Uw raad heeft voor 2022 een bedrag van € 100.000 ter beschikking gesteld. Dit bedrag is deels gebruikt voor de verdere uitwerking van de verkenning van juni 2021 en wordt ingezet voor de kwartiermakersfase van de aan te stellen stadsbouwmeester eind 2022.

Het meerjarig aanstellen van een stadsbouwmeester maakt deel uit van de besluitvorming bij de begrotingsbehandeling 2023 e.v.

Communicatie

De externe partijen die hebben meegewerkt aan de uitwerking hebben de definitieve versie van het advies ontvangen.

Vervolg

De werving van een kwartiermaker / de stadsbouwmeester wordt binnenkort gestart.

Openbaarheid

De stukken zijn openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

voorzitter, Peter Snijders

secretaris, Dick Emmer